Türkiye Cumhuriyeti'nin Nitelikleri

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 **B**

Cumhuriyette yöneticiler halk tarafından belirli bir süre için seçilir; egemenlik millete aittir.

2 **D – Y – D – Y**

Hukuk devletinde yöneticiler dâhil herkes kanunlara uyar. İlk üç maddenin değiştirilmesi teklif dahi edilemez.

3 **Laik devlet: Din ve devlet işleri ayrıdır; herkesin inanç özgürlüğü korunur. Hukuk devleti: Yönetenler dâhil herkes kanunlara uyar; devletin işlemleri yargı denetimine açıktır.**

Şemadaki diğer kutular demokratik ve sosyal devleti açıklamaktadır.

4 **a) laik b) sosyal c) demokratik d) hukuk**

Her boşluk, anlatılan durumun temel özelliğine göre doldurulur.

5 **a) Türkçe b) Ankara c) İstiklal Marşı**

Bu bilgiler Anayasanın 3. maddesinde yer alır ve değiştirilemez.

6 **A**

İslamiyet öncesi Türk devletlerinde önemli kararlar kurultayda (toy) görüşülürdü.

7 **Hukuk devleti. Hukuk devletinde de yöneticiler dâhil herkes kurallara (kanunlara) uymak zorundadır.**

Kuralların herkes için bağlayıcı olması hukuk devleti anlayışıyla örtüşür.

8 **C**

Seçimlerin düzenli yapılması demokratik devletin özelliğidir; diğerleri vatandaşın refahını gözeten sosyal devlet uygulamalarıdır.

9 **1 – b, 2 – c, 3 – a**

Seçimle belirli süreli yönetim cumhuriyet; inanç özgürlüğünün güvencesi laiklik; herkese eşit kanun hukuk devletidir.

10 **1. madde. Değiştirilemez (değiştirilmesi teklif dahi edilemez).**

Anayasanın 4. maddesi, ilk üç maddenin değiştirilemeyeceğini belirtir.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **a) Laik devlet b) Hukuk devleti c) Sosyal devlet d) Demokratik devlet**
Her uygulama, ilgili niteliğin temel özelliğine göre eşleştirilir.

12 **D**
Cumhuriyette yönetim babadan oğula geçmez; yöneticiler seçimle ve belirli bir süre için iş başına gelir.

13 **Mert. Doğrusu: Hukuk devletinde devletin tüm işlem ve eylemleri yargı denetimine açıktır.**
Hukuk devletinde vatandaş, devlete karşı da mahkemeye başvurabilir.

14 **Örnek: Devletin yönetim biçimini, bütünlüğünü, dilini, bayrağını, marşını ve başkentini güvence altına alarak devletin temel yapısını korumaktır.**
Bu maddeler devletin temel niteliklerini belirler.

15 **D**
Yöneticilerin kararlarının yargı denetimine açık olması hukuk devletinin gereğidir.

16 **Örnek: Demokratik devlet – düzenli ve serbest seçimler yapılması; Laik devlet – herkesin inancını özgürce yaşayabilmesi; Sosyal devlet – ihtiyaç sahibi ailelere yakacak ve gıda yardımı.**
Her örnek niteliğin temel özelliğini yansıtmalıdır.

17 **Örnek: Devlet hiçbir inancı ayrıcalıklı tutmadığı ve herkesin inanç özgürlüğünü koruduğu için farklı inançlara sahip insanlar birbirine saygı göstererek bir arada huzur içinde yaşayabilir.**
Laiklik inanç özgürlüğünü ve eşitliği güvence altına alır.

18 **A**
Önemli kararların bir mecliste görüşülerek alınması, yönetime katılım anlayışını, yani demokratik devlet anlayışını hatırlatır.

19 **Hayır. Sosyal devlet; eğitim, sağlık, barınma, çalışma hayatı gibi alanlarda tüm vatandaşların refahını gözetir. Muhtaç kişilere destek bunun yalnızca bir parçasıdır.**
Sosyal devlet anlayışı bütün vatandaşların yaşam kalitesini kapsar.

20 **B**
Yönetimin bir aileye ait olması cumhuriyet ilkesiyle çelişir; diğerleri Anayasanın 2. maddesinde sayılır.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **C**
Vatandaşın devlet kurumuna karşı mahkemeye başvurabilmesi ve kurumun kararlara uyması hukuk devletinin göstergesidir.

22 **Örnek: Vatandaşlar haklarının korunmadığını düşünür, kurumlar hatalarından sorumlu tutulmaz; devlete olan güven azalır, adalet duygusu zedelenir.**
Hukuk devleti, vatandaşın devlete karşı da korunmasını sağlar.

23 **Umut. Çünkü yönetici seçimle (halkın oyuyla) belirleniyor ve görev süresi sınırlı (belirli aralıklarla yeniden seçim yapılıyor).**
Cumhuriyette yöneticiler seçimle ve belirli bir süre için iş başına gelir; herkes aday olabilir.

24 **I. madde. Laik devlet hiçbir dini ayrıcalıklı tutmaz; kamu görevine girişte inanç farkı gözetmez.**
II. madde sosyal devlete, III. madde demokratik yönetime uygundur.

25 **B**
Gelir desteği sosyal devlet; devlet başkanının halk tarafından seçilmesi demokratik devlet anlayışıdır.

26 **D**
Metinde cumhuriyetin ilk kez hangi toplum tarafından kurulduğuna dair bilgi yoktur.

27 **I – Sosyal devlet, II – Demokratik devlet, III – Hukuk devleti. Eşleşmeyen: Laik devlet.**
Haber başlıkları temsilîdir; her biri bir niteliğin tipik örneğidir.

28 **Örnek: Cumhuriyette yönetme yetkisi bir kişiye ya da aileye değil millete aittir. Millet bu yetkisini seçtiği temsilciler aracılığıyla kullanır; bu söz cumhuriyetin temelini özetler.**
Millî egemenlik cumhuriyetin temel dayanağıdır.

29 **Laiklik dini önemsiz saymak değildir. Laik devlet din ve devlet işlerini ayırır, hiçbir inancı ayrıcalıklı tutmaz; aksine herkesin inanç ve ibadet özgürlüğünü güvence altına alır.**
Laiklik inanç özgürlüğünün güvencesidir.

30 **A**
Hukuk devletinde hiç kimse kanunların üstünde değildir; yöneticiler de kanunlara uyar.